

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 18 (495)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

- Прокурорын зэрэг дэвийн нэмээдлийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

- Биржийн нэр зарлах тухай
- Эрүүл мэндийн дээзтгэлийн 2007 оны шимтгэлийн хэмжээг тогтоох тухай

Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Улаанбаатар хот

2007 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ
Дэлхийн хөгжлийн тутмын

Улаанбаатар хот

2007 оны тавдугаар сарын 14

№18 (495)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

222.	Прокурорын зэрэг дэвийн нэмэгдлийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Дугаар 35	417
------	---	-----------	-----

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

223.	Чиг үүрэг батлах тухай	Дугаар 80	418
224.	Журам, жагсаалт батлах тухай	Дугаар 81	421
225.	Тогтоол хүчингүй болсонд тооцох тухай	Дугаар 82	423
226.	Ажилд томилох тухай	Дугаар 83	423
227.	Хөтөлбөр батлах тухай	Дугаар 85	423
228.	Ой утгсан бүтээлч ажлын тухай	Дугаар 86	428
229.	Биржийн нэр зарлах тухай	Дугаар 88	428
230.	Эрүүл мэндийн даатгалын 2007 оны шимтгэлийн хэмжээг тогтоох тухай	Дугаар 91	429
231.	Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх ўйл ажиллагааны тухай	Дугаар 96	429

Гурав. МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

232.	Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг тайлбарлах тухай	Дугаар 21	432
233.	Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 1 дахь хэсгийн зарим заалтыг тайлбарлах тухай	Дугаар 22	432

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 05 дугаар сарын 04-ний одор	Дугаар 35	Улаанбаатар хот
--------------------------------------	-----------	-----------------

Прокурорын зэрэг дэвийн нэмэгдлийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

Прокурорын байгууллагын тухай хуулийн 34 нэмэгдэл олгох журам батлах тухай "Монгол Улсын Их Хурлын 2001 оны 6 дугаар сарын 07-ны өдрийн 49 дүгээр тогтоопыг хүчингүй болсонд тооцуугай. Үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь.

1. Прокурорын зэрэг дэвийн нэмэгдлийн хэмжээг хавсралтаар баталсугай.

3. Энэ тогтоопыг 2007 оны 7 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

2. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

"Прокурорын албан тушаалын зэрэг дэвийн

Ц.НЯМДОРЖ

ПРОКУРОРЫН ЗЭРЭГ ДЭВИЙН
НЭМЭГДЛИЙН ХЭМЖЭЭ

1.1. Прокурорын зэрэг дэвийн нэмэгдлийг хувиар тооцон сар бүр олгоно. түүний албан тушаалын үндсэн цалингаас дараахь

Зэрэг дэв	Төрийн хууль цаазын тэргүүн зөвлөх	Төрийн хууль цаазын шадар зөвлөх	Хууль цаазын итгэмжит зөвлөх	Хууль цаазын ахлах зөвлөх	Хууль цаазын зөвлөх
Нэмэгдлийн хувь	33	31	29	26	23

1.2. Прокурор сахилгын шийтгэл хулээж зэрэг дэв нь буурсан бол түүнд сахилгын шийтгэл хулээсэн өдрөөс эхлэн зэрэг дэвийн нэмэгдлийг буурсан зэрэг дээрээ олгоно.

1.3. "Хууль цаазын зөвлөх"-ийн зэрэг дэвтэй прокурорт сахилгын шийтгэлтэй байгаа хугацаанд нь зэрэг дэвийн нэмэгдэл олгохгүй.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 03 дугаар
сарын 28-ны өдөр

Дугаар 80

Улаанбаатар
 хот

Чиг үүрэг батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ хавсралт ёсоор баталсугай

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА С.БАТБОЛД

Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачилгыг хэрэгжүүлэхэд оролцох төрийн захиргааны байгууллагуудын чиг үүргийг

Засгийн газрын 2007 оны 80 дугаар тогтоолын хавсралт

ОЛБОРЛОХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫН САНААЧИЛГЫГ
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД ОРОЛЦОХ ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ
БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ЧИГ ҮҮРЭГ

1. Санхүүгийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачилга (цаашид "санаачилга" гэх)-ын талаар дараахь чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

1.1. санаачилын тайлангийн маягт, зааврын дагуу аж ахуйн нэгж бүрийн нэрээр болон ногтгэн гаргасан мэдээг Үндэсний татварын ерөнхий газраас гаргуулан авч хянах;

1.2. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч (гадаадын хөрөнгө оруулалттай, хувийн хөрөнгө оруулалттай, төрийн өмчийн оролцоотой, хамтарсан үйлдвэр зэрэг бүх хэлбэрийн аж ахуйн ногж)-ээс улсын болон орон нутгийн төсөвт хүлээн авсан албан татвар, төлбор

зэрэгтэй тайлангийн маягт, зааврын дагуу аж ахуйн нэгж бүрийн нэрээр болон ногтгэн гаргасан мэдээг Үндэсний татварын ерөнхий газраас гаргуулан авч хянах;

1.3. мэдээ буруу гаргасан бол холбогдох байгууллага, албан тушаалтнаар дахин гаргуулах;

1.4. Үндэсний татварын ерөнхий газраас ирүүлсэн мэдээг үндэслэн санаачилын Засгийн газрын тайланг маягтын дагуу аж ахуйн нэгж бүрийн нэрээр болон улсын хэмжээгээр эзслэн хянан албажуулж, санаачилгын бие дэснэн албанц хүргүүлж;

1.5. улсын болон орон нутгийн төсөвт олборлох үйлдвэрлэл эрхэлгэчдээс хүлээн

авсан албан татвар, төлбөрийн улсын хэмжээгээр гаргасан Засгийн газрын тайланг нийтэд мэдээлэх:

1.6. санаачилгыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр Үндэсний зөвлөл, ажлын хэсэгт үйл ажиллагааны дэмжлэг үзүүлж ажиллах.

2. Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн териин захиргааны төв байгууллага санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

2.1. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжүүдэд санаачилгын зарчим, шалгур, ач холбогдлыг сурталчлах, тайлбарлан таниулах, тэдгээрийг санаачилгад хамруулах;

2.2. санаачилгыг хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчинг бурдуулэх зорилгоор холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, шинээр хуулийн төслөл боловсруулах;

2.3. санаачилгыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр Үндэсний зөвлөл, ажлын хэсэгт бодлого, үйл ажиллагааны дэмжлэг үзүүлж ажиллах.

3. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн териин захиргааны төв байгууллага санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.1. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжээс Ашигт малтмалын тухай хуулийн 38.1.8. 39.1.9-д заасан байгаль орчны хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагах тухайн жилийн зардлын 50 хувийн тусгай дансанд шилжүүлсэн эсэх, аж ахуйн нэгжээс байгаль орчныг нехен сэргээх чиглэлээр зохион байгуулсан үйл ажиллагаа, байгаль орчинд учруулсан хохирол зэргийг ил тод нийтэд мэдээлэх.

4. Үндэсний татварын төв байгууллага санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

4.1. бүх шатны татварын байгууллага, татварын байцаагч, холбогдох териин захиргааны байгууллагын удирдлага, ажилтан нарыг санаачилгын тайлан гаргах талаар мөргжил арга зүйлээр хангах, зохион байгуулах;

4.2. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжээс улсын болон орон нутгийн төсөөт хүлээн авсан албан татвар, төлбөрийн талаархи мэдээг санаачилгын тайлангийн маягтад заасан үзүүлэлтийн дагуу аймаг, нийслэл, холбогдох териин захиргааны байгууллагас орон нутгийн татварын байгууллага, байцаагчаар дамжуулан аж ахуйн нэгж бурийн нэрээр хулсон авч хянан нэгтгэх;

4.3. мэдээ буруу гаргасан тохиолдолд холбогдох байгууллага, албан тушаалтнаар дахин гаргуулах;

4.4. аж ахуйн нэгж бурийн нэрээр болон улсын хэмжээний мэдээг санаачилгын холбогдох маягтын дагуу гаргаж Сангийн яаманд мэдээлэх;

4.5. санаачилгыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр Үндэсний зөвлөл, ажлын хэсэгт үйл ажиллагааны дэмжлэг үзүүлэх.

5. Гаалийн төв байгууллага санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

5.1. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжээс хүлээн авсан гаалийн албан татвар, номэгдсэн өргтийн албан татвар, онцгой албан татвар болон үйлчилгээний хөлсний хэмжээг санаачилгын тайлангийн маягтад заасан үзүүлэлтийн дагуу аж ахуйн нэгж бурийн нэрээр гаргаж Үндэсний татварын ерөнхий газарт мэдээлэх.

6. Ашигт малтмал, газрын тосны асуудал эрхэлсэн териин захиргааны байгууллага санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

6.1. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжид санаачилгын зарчим, шалгур, ач холбогдлыг сурталчлах, тайлбарлан таниулах, тэднийг санаачилгад хамруулах;

6.2. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжийн удирдлага, болон бүртгэл, санхүүгийн ажилтантанг санаачилгын тайлан гаргах арга зүй, заавраар хангах;

6.3. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжээс хүлээн авсан тусгай зөвшөөрлийн болон бусад төлбөр, үйлчилгээний хөлсний талаархи мэдээг санаачилгын маягтад заасан үзүүлэлтийн дагуу аж ахуйн нэгж бурийн нэрээр гарган Үндэсний татварын ерөнхий газарт мэдээлэх;

6.4. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн тухайн жилд үйлдвэрлэсэн, борлуулсан бүтээгдэхүүнийн мэдээг улсын хэмжээгээр ногтгэн холбогдох маягтын дагуу тайлан гаргаж, нийтэд мэдээлэх;

6.5. Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48.10-ын дагуу тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн тухайн жилд борлуулсан бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ, улсын болон орон

нүүтийн төсөвт телсэн албан татвар, төлбөрийн тайлан, түүний нийтэд мэдээлсэн төв тайлангийн хамт аж ахуйн нэгж бүрээс гаргуулан авч санаачилгын бие давасан ажлын албанад хүргүүлэх;

6.6. санаачилгыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр Үндэсний зөвлөл, ажлын хэсэг, ажлын албанад уйл ажиллагааны дэмжлэг үзүүлэх.

7. Терийн өмчийн хороо олборлох үйлдвэрэлийн ил тод байдлын санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

7.1. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч териийн өмчит болон териийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгж, хамтарсан үйлдвэрийн удирдлагад санаачилгын зарчим, шалгуур, ач холбогдлыг сурталчлах, тайлбарлан таниулах, тэднийг санаачилгад хамруулах;

7.2. санаачилгын тайлан гаргах арга зүй, заавраар аж ахуйн нэгжийн удирдлага болон бүртгэл, санхүүгийн ажилтныг хангах;

7.3. териийн өмчит, териийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгж, хамтарсан үйлдвэрийн газраас хүлээн авсан териийн болон орон нүүтийн өмчийн ногдол ашгийн тайлангаж ахуйн нэгж бүрийн нэрээр санаачилгын маягтад заасан үзүүлэлтийн дагуу гаргаж Үндэсний татварын ерөнхий газарт мэдээлэх.

8. Гадаадын иргэн, харьяатын асуудал эрхлэх байгууллага санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

8.1. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчээс гадаадаас ажиллах хүч, мэргжилтэн авч ажиллуулсны ажлын байрны тухайн жилийн хүлээн авсан төлбөрийг аж ахуйн нэгж бүрийн нэрээр санаачилгын маягтад заасан үзүүлэлтийн дагуу гаргаж Үндэсний татварын ерөнхий газарт мэдээлэх.

9. Улсын мэргэжлийн хяналтын төв байгууллага санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

9.1. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг шалгахдаа санаачилгыг хэрхэн хэрэгжүүлж байгааг холбогдох хууль тогтоомж, шийдвэрийн хүрээнд шалгаж, нийтэд мэдээлэх.

10. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын Тамын газар санаачилгын талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

10.1. олборлох үйлдвэрэлийн ил тод байдлын санаачилгыг хэрэгжүүлэх салбар зөвлөлийг аймаг, нийслэлийн Засаг даргын орлогчоор ахлуулан оролцогч З талын ижил тэгш бүрэлдэхүүнтэй байгуулж ажиллуулах;

10.2. нутаг дэвсгэртээ орших олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжүүдэд санаачилгын зарчим, шалтуур, ач холбогдлыг сурталчлах, тайлбарлан таниулах, тэднийг санаачилгад хамруулан тайлан гаргуулах, нийтэд мэдээлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах;

10.3. нутаг дэвсгэрт нь орших олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгж санаачилгын тайлангаа гаргаж нийтэд мэдээлж байгаа байдалд хяналт тавих, энэ чиглэлээр аж ахуйн нэгж, териийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах;

10.4. сум, дүүргийн Засаг даргын Тамын газар олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчээс тухайн сум, дүүргэг хүлээн авсан албан татвар, төлбөр, үйлчилгээний төрөл бүрийн хэлс, үзүүлсэн аливаа мөнгөн болон биет (машин, эвс тэжээл зэрэг) дэмжлэгийн талаархи мэдээг санаачилгын тайлангийн маягтад заасан үзүүлэлтийн дагуу аж ахуйн нэгж бүрийн нэрээр гарган аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамын газарт мэдээлэх.

10.5. олборлох үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчээс тухайн аймаг, нийслэлд хүлээн авсан албан татвар, төлбөр, үйлчилгээний төрөл бүрийн хэлс, үзүүлсэн мөнгөн болон биет (машин, эвс тэжээл зэрэг) дэмжлэгийн талаархи мэдээг сум, дүүргээс ирүүлсэн энхүү чиг үүргийн 10.4-т заасан мэдээтэй нэгтгэн санаачилгын тайлангийн маягтад заасан үзүүлэлтийн дагуу аж ахуйн нэгж бүрийн нэрээр гаргаж Үндэсний татварын ерөнхий газарт мэдээлэх.

10.6. санаачилгыг хэрэгжүүлэх, цашид тогтвортжуулах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах.

2007 оны 03 дугаар
сарын 28-ны өдөр

Дугаар 81

Улаанбаатар
хот

Журам, жагсаалт батлах тухай

Ашигт малтмалын тухай хуулийн 7.5, 60.8-д заасны үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Газар өмчлөгч, эзэмшигчийн ашиг олох зорилгогүйгээр өөрийн ахуйн хэрэгцээнд тухайн газартай ашиглаж болох түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын жагсаалт"-ыг 1 дүгээр, "Улсын төсвөөс хайгуулын ажилд гарсан зардлын нөхөн төлбөрийн хэмжээг тооцох, төлөх журам"-ыг 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Улсын төсвөөс хайгуулын ажилд гарсан зардлын нөхөн төлбөрийн хэмжээг тооцох, төлөх журмыг хэрэгжүүлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авахыг Сангийн сайд бөгөөд Үйлдвэр, худалдааны сайдын үүрэг гүйцэтгэгч

Н.Баяртайхан, энэхүү журмын хэрэгжилтэд хяналт тавиж ажиллахыг Монгол Улсын сайд У.Хүрэлсүх нарт даалгасугай.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Журам батлах тухай" Засгийн газрын 1997 оны 12 дугаар сарын 3-ны өдрийн 234 дүгээр тогтоол, "Жагсаалт батлах тухай" Засгийн газрын 1998 оны 4 дүгээр сарын 8-ны өдрийн 49 дүгээр тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД** **М.ЭНХБОЛД**

САНГИЙН САЙД БӨГӨӨД
ҮЙЛДВЭР, ХУДАЛДААНЫ САЙДЫН
ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭЧИ **Н.БАЯРТАЙХАН**
Засгийн газрын 2007 оны 81 дүгээр
тогтооолын 1 дүгээр хавсралт

ГАЗАР ӨМЧЛӨГЧ, ЭЗЭМШИГЧИЙН АШИГ ОЛОХ ЗОРИЛГОГҮЙГЭЭР ӨӨРИЙН АХУЙН ХЭРЭГЦЭЭНД ТУХАЙН ГАЗАРТАА АШИГЛАЖ БОЛОХ ТҮГЭЭМЭЛ ТАРХАЦТАЙ АШИГТ МАЛТМАЛЫН ЖАГСААЛТ

1. Тоосгоны шавар
2. Элс
3. Хайрга

4. Барилгын чулуу
5. Шохойн чулуу

Засгийн газрын 2007 оны 81 дүгээр
тогтооолын 2 дугаар хавсралт

УЛСЫН ТӨСВӨӨС ХАЙГУУЛЫН АЖИЛД ГАРСАН ЗАРДЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨРИЙН ХЭМЖЭЭГ ТООЦОХ, ТӨЛӨХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр нарийвчилсан эрэл, эрэл-үнэлгээ, хайгуулын бүх шатны ажил (цаашид "хайгуулын ажил" гэх)-ыг хийж нөөцийг нь тогтоосон ашигт малтмалын орд ашиглах тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн ногж (цаашид "аж ахуйн ногж" гэх)-ээр уг зардлыг улсын төсвийн нөхөн төлүүлэх харилцааг зохицуулахад энэхүү журмын зорилго оршино.

2. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлын зардлыг нөхөн төлүүлэхэд улсын төсвийн ашигт малтмалын ордыг илрүүлэн нөөцийг тогтооход зарцуулсан нарийвчилсан эрэл, эрэл-үнэлгээ, хайгуулын бүх шатны ажлын зардал (цаашид "хайгуулын ажлын зардал" гэх)-үүд хамрагдана.

3. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлыг судалж, зардлыг нөхөн төлүүлэх гэрээг аж ахуйн ногжтай байгуулан нөхөн төлүүлэх үйл ажиллагааг хангах ўургийг геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн териин захиргааны байгууллага (цаашид "териин захиргааны байгууллага" гэх) хариуцна.

Хоёр. Хайгуулын ажлын зардлыг нөхөн төлүүлэх үндсэн аргачлал

4. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн хайгуулын ажлын зардлыг Геологиян мэдээллийн төвд хадгалагдаж байгаа тухайн ордын хайгуулын ажлын тайланд тусгасан зардлыг үндэслэн тогтооно.

5. Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөөр олгосон ордын хайгуулын ажлын нөхөн төлөх зардлын хэсэг

болов нарийчилсан эрэл, эрэл-үнэлгээний ажлын зардлыг тооцоходо тухайн ордод хамрагдсан талбайд хийгдсэн эдгэр ажлын зардлын 1 гектарт ногоо зардлын хэмжээг тайлан, тусгагдсан зардлыг үндэслэн ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайн нийт гектараар үргүүлэн тооцно.

6. 1991 оны 1 дүгээр сарын 16-наас өмнө төсвийн хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлын зардлыг Засгийн гарын 1991 оны 20 дугаарт тогтооп гарсантай холбогдуулан цалинг 2 дахин, бусад материаллаг зардлыг 1.75 дахин нэмэгдүүлж тооцно.

7. Хайгуулын ажлын анхны зардлын доторын цалингийн зардлыг 25 хувьар, материаллаг зардлыг 75 хувиар тооцож дараахаа байдлаар хайгуулын ажлын зардлыг 1991 оны 1 дүгээр сарын 16-ны түвшинтэй харьцуулан шинэчилэн тогтооно:

$$\text{НЭЭҮХАШ3}^{1991} = (\text{НЭЭҮХАА3} * 0.25 * 2) + (\text{НЭЭҮХАА3} * 0.75 * 1.75)$$

8. Энэ журмын 7-д заасан аргачлалын дагуу тооцсон зардлыг 1991 оны 1 дүгээр сарын 16-ны өдрийг суурь болгон авч хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн ерөнхий түвшин (ЕТ)-гээр үргүүлэн хайгуулын ажлын шинэчилсэн зардлыг тооцно. Ерөнхий түвшин тогтооходо гэрээ байгуулахын өмнөх онд Үндэстний статистикийн газраас ирүүлсэн албан ёсны үнс, тарифын индексийн мэдээллийг үндэслэн.

$$\text{НЭЭҮХАШН3}^{1991} = \text{НЭЭҮХАШ3}^{1991} * \text{ЕТ}^{1990}$$

Гурав. Хайгуулын ажлын нохон төлбор хийх аж ахуйн нэгжийн эрх, үүрэг

9. Аж ахуйн нэгж нь ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл авснаас хойш тусгай зөвшөөрөл олгосон талбайд улсын төсвийн хөрөнгөөр хийсан хайгуулын ажлын зардал байгаа эсэхийг төрийн захиргааны байгууллагаар шалгувж ажлын 30 хоногийн дотор гэрээ байгуулах хүснэгтэй гарана.

10. Гэрээнд ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжийн дарга (захирал) гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

11. Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь тусгай зөвшөөрөл олон тохиолдолд шилжүүлэн авч байгаа хуулийн этгээд нь хайгуулын ажлын нохон төлбөрийн өмнөх гарсонд билэлтийг дүгнүүлж шиночлэн гэрээ байгуулна.

12. Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь тусгай зөвшөөрөл олон тохиолдолд шилжүүлэн авч байгаа хуулийн этгээд нь хайгуулын ажлын 20 хоногийн дотор төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

Доров. Төрийн захиргааны байгууллагын эрх, үүрэг

13. Төрийн захиргааны байгууллага нь энэ журмын 9-д заасан гарээ байгуулах хүснэгтэй хулээн аваад ажлын 30 хоногийн дотор ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгогдсон талбайд улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн хайгуулын ажлын хэмжээг энсхуу журмын 2-т заасан аргачлалын дагуу тооцон гарана.

14. Төрийн захиргааны байгууллага энсхуу журмын хоёр дахь зүйлд заасан аргачлалын дагуу тооцон гаргасан нохен төлбөрийн хэмжээг нохен төлбөрийн гэрээ байгуулах аж ахуйн нэгжид танилцуулан гэрээ байгуулах саналыг тавина.

15. Төрийн захиргааны байгууллага гэрээ байгуулах санал тавьснаас хойш ажлын 30 хоногийн дотор гарээ байгуулна.

16. Гэрээнд төрийн захиргааны байгууллагын дарга гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

Тав. Хайгуулын ажлын зардлын нохон төлбөрийн хэмжээг тогтоож гэрээ байгуулах үйл ажиллагаанд тавих хяналт

17. Хайгуулын ажлын зардлын нохон төлбөрийн хэмжээг тооцон тогтоож гэрээ байгуулах үйл ажиллагаа болон төрийн захиргааны байгууллага, аж ахуйн нэгж хооронд байгуулсан гэрээний биелэлтэд геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага, улсын мэргжлийн хяналтын байгууллага хяналт тавина.

Зургаа. Бусад

18. Гэрээний загварыг төрийн захиргааны байгууллагын дарга батална.

19. Гэрээг монгол хэл дээр үйлдэх багаад шаардлагатай тохиолдолд англи хэл дээр орчуулан хууль зүйн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагаар баталгаажуулна.

20. Гэрээг гурван хувь үйлдэж ног хувийг төрийн захиргааны байгууллага, ног хувийг гэрээ

Тайлбар:

Засийн гарын 1991 оны 20 дугаар тогтоосын дагуу 1991 оны түвшинтэй харьцуулсан шинэчилсэн тогтоосон нарийчилсан эрэл, эрэл-үнэлгээ хайгуулын ажлын шинэчилсэн зардал.

¹-нарийчилсан эрэл, эрэл-үнэлгээ хайгуулын ажлын шинэчилсэн зардал

²-гэрээ байгуулсан оны нарийчилсан эрэл, эрэл-үнэлгээ хайгуулын ажлын шинэчилсэн нийт зардал

³-гэрээ байгуулжсан өмнөх оны ерөнхий түвшин

байгуулагч аж ахуйн нэгж, нэг хувийг мэргэжлийн хяналтын төв байгууллага хадгална.

21. Гэрээнд заасан үүргийн биелэлт болон бусад асуудлаар гарсан маргааны хөр тал харилцан тохиролцож шийдвэрлэх бөгөөд

тохиролцоонд хүрээгүй тохиолдолд шуухэд хандаж шийдвэрлүүлнэ.

22. Аж ахуйн нэгж нехэн төлбөрөө гэрээнд заасан хугацаандaa төлөөгүй бол Ашигт малтмалын тухай хуулийн 60.7, 60.9-д заасан хариуцлага хулзэн.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр
сарын 04-ний өдөр

Дугаар 82

Улаанбаатар
хот

Тогтоол хүчингүй болсонд тооцох тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

"Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийн маягт, түүний бургэх, хадгалах журам батлах тухай" Улсын Их Хурлын 2007 оны 9 дүгээр тогтоол гарсантай холбогдуулан "Журам батлах тухай" Засгийн газрын 1996 оны 11 дүгээр сарын 28-ны

өдрийн 287 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД	М.ЭНХБОЛД
МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА	С.БАТБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр
сарын 04-ний өдөр

Дугаар 83

Улаанбаатар
хот

Ажилд томилох тухай

Засгийн газрын тухай хуулийн 18³ дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, Төрийн албаны зөвлөлийн саналыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Дагвадоржийн Долгормааг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг-Эд хөрөнгийн

зрхийн улсын бүртгэлийн газрын даргаар томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД	М.ЭНХБОЛД
БАРИЛГАХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД	Ж.НАРАНЦАРЛАТ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр
сарын 04-ний өдөр

Дугаар 85

Улаанбаатар
хот

Хөтөлбөр батлах тухай

Давс иоджуулж, иод дутлаас сэргийлэх тухай хууль, Төрөөс хүнс, хөдөө аж ахуйн талаар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх" III хотөлberийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд олон улсын байгууллага, хандивлагчдын зээл, тусламжийн тодорхой хэсгийг чиглүүлж, дотоодын эх үүсвэрээс гаргах хөрөнгийг улсын болон орон нутгийн төсөвт тусган санхүүжүүлэх, арга хэмжээ авахыг Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд Д.Тэрбишдагва, Эрүүл мэндийн сайд Д.Туяа нарт үүрэг болгосугай.

3. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг жил бүр баталж хэрэгжилтийн явц, үр дүнг жил бүрийн I улиралд Засгийн газарт танилцуулж байхыг Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд Д.Тэрбишдагва, Эрүүл мэндийн сайд Д.Туяа нарт үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД	М.ЭНХБОЛД
ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУИН САЙД	Д.ТЭРБИШДАГВА
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	Д.ТУЯА

“ИОД ДУТЛЫН ЭМГЭГТЭЙ ТЭМЦЭХ”

III ХӨТЕЛБӨР

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1. Иодын дутал нь хүний, ялангуяа бага насын хүүхэд, эсвэр үеийнхний бие бялдар, оюун ухааны хөгжилд сервеер нөвлөвлөж, оюуны чадамжийг 10-15 хувиар бууруулдгүй олон оронд хийсэн судалгаа, шинжилгээний дүн нотолжээ. Дэлхийн 100 гаруй орны нийтийн зуруул мэндийн тулгамдсан зорилтын нэг нь иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх явдал болж байна. АНУ-д хуралдсан 2002 оны Дэлхийн хүхидийн дээд хэмжээний уулзалтаас дэлхий дахинаа иод дутлын эмгэгтэй устгах асуудлыг хүн төрөлхтний зуруул мэндийн салбарын чухал зорилт болгон давшулсан.

Монгол Улсын хүн амын 80 гаруй хувь нь иодын дуталтай бус нутагт оршин суудаг. Ийм учраас Засгийн газраас иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх хөтөлбөрийг 2 удаа батлан хэрэгжүүлээ. Уг хөтөлбөрүүдийн хүрээнд дэлхий дахинд хүлээн зөвхөөрдөсөн иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх арга болох давсгыг иоджуулсан хүнс, малын тэжээлд хэрэглэх техник, технологийг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх, иоджуулсан давсны үйлдвэрлэл, хангамж, хэрэглээг дэмжих хууль эрх зүйн орчинг бурдуулзах, хянах, мэдээлэх тогтолцоог бий болгох, малын иод дутлын эмгэгийн тархалтыг аймаг бүрээр судлан тогтоож, иоджуулсан тэжээл болдмыслийн жорыг боловсруулах, иод дутлын эмгэгийн тархалтын буураптыг үнэлэх, түүнтэй уялдуулан бус нуттуудад шаардлагатай арга хэмжээг тодорхойлж хэрэгжүүлэх зэрэг үйл ажиллагааг явуулсан болно.

2. Хөтөлбөр хэрэгжих явцад давсны 10 орд газрыг тодорхой эзэмшилтэй болгож тэдгээрийг түшиглэн иоджуулсан давсны жижиг, дунд үйлдвэр 21-ийг байгууллаа. Тухайн ордын дэргэд бассейн байгуулан давсгыг талстажуулж олборлох технологийг давсны 2 ордод түрсэн нь амжилттай болсон. 2005 оны байдлаар дотоодын болон импортын 8.4 мянган тонн иоджуулсан давс хүснэгийн хэрэгцээнд нийтлүүлсэн нь хийт хэрэглээний давсны 89 хувь болж байна. 1992 онд хүн амын иод дутлын эмгэгийн тархалт 29.2 хувь байсан бол хөтөлбөр хэрэгжсний үр дунд 2004 оны “Эх, хүүхдийн хоол тэжээлийн байдлд үнэлгээ вегэх” үндэсний З дугаар судалгаагаар 13.8 хувь болж бууран, айл ерхиийн 74.4 хувь нь иоджуулсан давс тогтол хэрэгжээ олон улсын жижиг үнэлгээгээр Монгол Улс иод дутлын эмгэгийн “дунд” зэргийн тархалттайгас “зөнгөн” зэргийн тархалттай оронд хамаараах болоод байна.

Малын иод дутлын эмгэгийн тархалтыг өмнө нь судлаагүй байсан бүх аймгийг судалгаанд

хамруулан судалгааны материалтай боллоо. Мал иод дутлаас шалтгаалан гаж бууру хөгжилтэй буюу хүсэн төл гаргах, хээл хаях, сувайрах, ноос, ноолуур, сүү, махны ашиг шим нь 5-15 хувиар бурах, төл малын есслэг, хөгжилт саатах өвчинд нэрвэгдэмтгий болох зэрэг серег үр дагавартай болох нь тогтоогджээ.

Улсын дунджаар малын иод дутлын эмгэгийн тархалт 13.2 хувьтай байгаа боловч төвийн бүс, ялангуяа Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Хөвсгөл, Булган аймагт энэ үзүүлэлт 24-30 хувь хүрч байна. Судалгааны явцад иоджуулсан эрдэс долооц үйлдвэрлэл ман, амтанд өгч түрсэн нь үр дүнгээ өгч байна.

3. Иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх II хөтөлбөрийн зорилтууд 90 орчим хувиар биелж, тодорхой үр дун гарсан боловч хүн амын дундах уг эмгэгийн тархалтыг 5-аас доош хувь хүртэл бууруулах, ерхийн иоджуулсан давсны хэрэглээг үндэслэн хэмжээнд 95 хувьд хүргэх зорилдоо хараахан хүрсэнгүй. Иоджуулсан давсны дотоодын үйлдвэрэлтийн тоо хэмжээ оч байгаа боловч орон нутгийн хэрэгцээг хангахасаа хэтрэхгүй, хөрөнгө оруулалт, санхүүжилтээс хамаарч чанамал давс үйлдвэрлэх улсын хэмжээний томоохон үйлдвэр байгуулах зорилт хэрэгжсэнгүй.

Сум, хөдөөгийн айл ерхийг иоджуулсан давсаар хангах борлуулалтын сүлжээг орон нутагт зохион байгуулах асуудал харилцан адилгүй байгаагаас иоджуулсан давсны хэрэглээ жигд тогтолцож чадахгүй байна. Үүнээс шалтгаалан ерхийн түвшинд иоджуулсан давсны хэрэглээ баруун бүсэд 58 хувь (“Хүүхэд хөгжил—2005” судалгаа) байгаа нь улсын дунджаас 25 хувиар доогуур байна. Иоджуулсан давсны хэрэглээг тодорхойлох үндэслэн шалгуур болох 7-11 насны хүүхдийн шээсээр ялгарах иодын хоногийн хэмжээ 100-200 мкг/л байвал тухайн хүний иодын хэрэглээг зохицой гож уздр. Гэтэл 2004 оны судалгаагаар энэ үзүүлэлт 96.6 мкг/л байгаа төдийгүй 52.9 хувьд нь иоджуулсан давсны хэрэглээ зохицой түвшинд хэрэгзүй байна.

4. Төрөөс хүнс, хөдөө аж ахуйн талаар баримтлах бодлогын зорилтыг хэрэгжүүлэх, иод дутлын эмгэгийг дэлхий нийтээрээ устах тухай олон улсын байгууллагуудын өмнө Монгол Улсын авсан амлалт. 2003 оны Бэлжинийн уулзалтвар иод дутлын эмгэгтэй устгах ажлыг эрчимтэй зохион байгуулахаар хүлээсэн үүргээ билүүлэх, 2006 оны 4 дүгээр сард хуралдсан “Иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх ажлын хэрэгжилт, үр дүн” үндэсний бага

хурал, төслийн хэрэгжилтийн үр дүнгийн үнэлгээний зөвлөмжүүдийг ажил хэрэг болгох, Монгол Улс иод дутлын эмгэгийг устгасан орны тооцоо дэвшиж орж ард иргээдээ уг эмгэгийн хор хөнөөлөвөс ангижруулах зорилгоор "Иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх" III хөтөлбөрийг боловсруулав.

Хоёр. Хөтөлбөрийн үндсэн зорилго

5. Хүн амыг чанартай, акоулгүй иоджуулсан үндэсний үйлдвэрлэлийн давсвар хангах хэмжээг нэмэгдүүлэх, хэрэглээг тогтмолжуулан хэвшүүлэх замаар иод дутлын эмгэгийн тархалтыг 5-аас доош, иоджуулсан давсны хэрэглээг 95-аас дээш хувьд хургэх, иоджуулсан тэжээлийн үндэсний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх замаар малын иод дутлын эмгэгийг бууруулахад энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.

Гурав. Хөтөлбөрийн зорилт, эдгээр зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

6. Хөтөлбөрийн зорилтын хүрээнд дараах зорилтыг хэрэгжүүтэй:

7. Нэгдүгээр зорилт: Давсны ордыг эзэмшилтэй болгох, иоджуулсан давс, эрдэс тэжээл, эм, бэлдмэлийн үндэсний үйлдвэрлэлийг өргөжүүлэх, техник, технологийн шиночлэл нэвтрүүлэх ажлыг бодлогоор дэмжин.

Энэхүү зорилтыг дараах арга хэмжээгээр хэрэгжүүлнэ:

7.1. хүнс, малын тэжээлийн давсны ордуудыг түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын жагсаалтад хамруулах;

7.2. тодорхой эзэмшилгүй болон хэсэгчилсэн эзэмшилтэй давсны ордын эзэмшилгүй хэсэгэс давс олборлоход нутгийн захираганы болон иргэдийн хяналт тогтоох эрх зүйн орчны бүрдүүлэх;

7.3. судалгаа хийгдсэн давс, хужир, шүүний ордын ашиглалтын байдлыг судалж стратегийн ач холбогдол бүхий зарим ордод нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх;

7.4. малын тэжээлийн зориулалтаар давс, шүү, хужир олборлож, иоджуулан савлаж борлуулах үйлдвэрлэл эрхлэж байгаа иргэн, хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд нутгийн захираганаас дэмжлэг үзүүлэх, хяналтыг сайжруулах;

7.5. иоджуулсан давс, малын эрдэс тэжээл, эм, бэлдмэлийн үндэсний үйлдвэрлэлийг өргөжүүлж, дэвшилтэй техник, технологи нэвтрүүлэн үндэсний хэмжээний томоохон үйлдвэр

байгуулах төсөл боловсруулан хандивлагчдад санал болгох, Засгийн газрын зүтгээс дэмжлэг үзүүлэх;

7.6. шаардлагатай бүх суманд иоджуулсан давсны борлуулалтын эргэлтийн санг байгуулан хөдөөгийн хүн амыг иоджуулсан давсаар тогтмол хангахад чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх.

8. Хоёрдугаар зорилт: Иоджуулсан хүнсний давс болон малын тэжээл үйлдвэрлэл, хангамж, хэрэглээ, үйлчилгээг хянах, мэдээлэх тогтолцоог боловсронгуй болгоно.

Энэхүү зорилтыг дараах арга хэмжээгээр хэрэгжүүлнэ:

8.1. малын иоджуулсан тэжээлийн стандарт, техникийн нехцелийг боловсруулан мөрдүүлэх;

8.2. иоджуулсан хүнсний давс, малын эрдэс тэжээл тэжээлийн үйлдвэрлэл, импорт, тээвэрлэлт, хадгалалт, хангамж, хэрэглээнд тавих хяналтыг тогтмолжуулж, мэдээллийн тогтолцоог бүрдүүлэх;

8.3. иоджуулсан давс, малын эрдэс тэжээл, эм, бэлдмэлийн үйлдвэрлэл, бүтээгдхэүүний чанарт тавих дотоодын болон хөндлөнгийн хяналтыг сайжруулах, тогтмолжуулах;

8.4. хөтөлбөрийн үр нөлөөллийг олон улсын шинжээчидтэй хамтран судалгаа хийж дүгнэлт гаргах.

9. Гуравдугаар зорилт: Хун, малын иод дутлын эмгэгийг хянах тандалтыг тогтвортжуулна.

Энэхүү зорилтыг дараах арга хэмжээгээр хэрэгжүүлнэ:

9.1. үндэсний хэмжээнд иод дутлын эмгэг (бахлуур, шээсэн дэх иодын агууламж, нярайн цусан дахь бамбай эрчимжүүлэгч дааврын хэмжээ)-ийн тархалт, иоджуулсан давсны хэрэглээ, оюуны чадамж зэрэг үзүүлэлтийг хөтөлбөрийн эхэнд болон төгсгөл бүсчилсэн судалгаагаар тодорхойлж, дүгнэлт өгч үр дүнг нийтэд мэдээлэх;

9.2. иод дутлын эмгэгтэй тэмцэх орон нутгийн дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилт, харьяа нутаг дэвсгэрийн хүн амын дундах иод дутлын эмгэгийн тархалтыг хянах, лабораторийн шинжилгээгээр баталгаажуулах ажлыг бусийн оношилгоо эмчилгээний төвийг түшиглэн хийх, үйл ажиллагааг тогтвортжуулах;

9.3. төл малын иод дутлын эмгэгийн тархалтыг 5 жил тутам бүсчилсэн түүвэр судалгаагаар тогтоож нийтэд мэдээлэх;

9.4. давсны орд, үйлдвэрлэл, хангамж, хэрэглээ, борлуулалт, иод дутлын эмгэгийн тархалтын талаар мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулах, ВЕБ хуудас ажиллуулах.

10. Дөрөвдүгээр зорилт: Иод дутлын эмгэгийн талаархи хүн амын мэдлэгийг дээшүүлэх сургалт, сурталчилгааг тогтмолжуулах, мэдээллийг хүртээмжтэй болго замаар иоджуулсан давсны хэрэгзэг хэвшүүлнэ.

Энэхүү зорилтыг дараахь арга хэмжээгээр хэрэгжүүлнэ:

10.1. хүн, малын мэргэшсэн эмч нар, давс, эрдэс тэжээлийн үйлдвэр, үйлчилгээний ажилтан, ажилчид, лабораторийн шинжээч, бүх шатны албан болон албан бус сургалтын сургач багш, мэргэжлийн хяналтын байдагч наарт зориулан төрөлжсөн сургалтыг үе шаттайгаар зохион байгуулах;

10.2. иод дутлын эмгэг, иоджуулсан давсны талаар бус нутаг, тодорхой бүлгийн хунаамж зориулан сургалт, сурталчилгаа хийх, мэдээллийн хүртээмжийг сайжруулан тэдгээрийн тасралтуү, тогтвортой байдлыг хангах;

10.3. малын иод дутлын эмгэг, түүний хор уршгийн талаар мал аж ахуйн мэргэжилтэн, аймаг, сум, багийн удирдлага, малын дунд өргөн хүрээтэй сурталчилгаа зохион байгуулах;

10.4. иоджуулсан давс, эрдэс тэжээлийг хэрэглэсний ач холбогдол, иод дутлын эмгэгийн хор хөнөөл, судалгааны үр дүнг тусгасан мэдээлэл болон сургалтын гарын авлагы, сурталчилгааны материалыг боловсруулж түгэх;

10.5. иод дутлын эмгэг, иоджуулсан давс, малын эрдэс тэжээл, эм болдмэллийн талаар гадаад болон дотоодын үйлдвэрүүд, эрдэм шинжилгээний байгууллагын хамтын ажиллагааг өргөхүүлэн, сургалт, семинар, уулзалт зохион байгуулах, гадаадын ижил терлийн арга хэмжээнд оролцох, харилцан туршилага солилцох.

Дөрөв. Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаа, удирдлага, зохион байгуулалт, санхүүжилт

11. Хөтөлбөрийг 2007 оноос эхлэн 4 жилийн хугацаатайгаар хэрэгжүүлнэ.

12. Энэхүү хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг Хүнсний салбарын үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх ажлы зохион байгуулах, зохицуулах, хяналт тавих үүрэг бүхий Үндэсний хороо улсын хэмжээнд удирдан зохион байгуулна.

13. Хорооны өдөр тутмын үйл ажиллагааг Хүнс, хөдөө аж ахуйн яам, Эрүүл мэндийн яам эрхэлнэ.

14. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх жилийн ажлын төвлөвлөгөөг Үндэсний хороо баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавина.

15. Аймаг, нийслэл бүр дэд хөтөлбөр боловсруулан Засаг даргаар батлуулан хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.

16. Аймаг, нийслэлийн дэд хөтөлбөрийн зөвлөлийн дарга, бүрэлдэхүүн, жилийн ажлын төвлөвлөгөөг Засаг дарга баталж биелэлтэд хяналт тавина.

17. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг аймаг, нийслэлийн Засаг дарын Тамын газар жил бүрийн 1 дүгээр сард багтаан Хүнс, хөдөө аж ахуйн яаманд тайлланна. Хүнс, хөдөө аж ахуйн яам нь Эрүүл мэндийн яамтай хамтран хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн нэгдсэн тайланг гаргаж Үндэсний хорооны хурлаар хэлэлцүүлж, Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд жил бүрийн I улиралд багтаан Засгийн газарт танилцуулна.

18. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах үйл ажиллагааг дор дурдсан эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ:

18.1. улсын болон орон нутгийн төсөв,

18.2. хандивлагч орон, олон улсын байгууллагын эзэл, тусламж;

18.3. жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сан;

18.4. иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хандив, тусламж;

18.5. гадаад, дотоодын хувийн хөрөнгө оруулалт.

Тав. Хамтын ажиллагаза, түншлэл, олон нийтийн оролцоо

19. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд НҮБ-ын төрөлжсөн болон олон улсын бусад байгууллага, хандивлагч орны дэмжлэгийг авч, төрийн болон төрийн бус байгууллага, бусад оролцогч аж ахуйн нэгжийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.

20. Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зарим үйл ажиллагааг тэрээний үндэснээ дээр төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлж болно.

Зургаа. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээ, үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт

21. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцад хийх хяналт-шинжилгээг Хүнс, хөдөө аж ахуйн яам, Эрүүл мэндийн яам, аймаг, нийслэлийн Засаг

даргын Тамгын газар, үр дүнгийн үнэлгээг Эх хүүхдийн хоол тэжээлийн байдалд хийх үнэлгээгээр хийнэ.

22. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хянах шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин

№	Шалгуур үзүүлэлт	Өнөөгийн түвшин (2004, 2006)	Хүрэх түвшин (2010)	Мэдээллийн эх үүсвэр
1	7-11 насны хүүхдүүдийн дундах баихуурын тархалтын хувь	13.8	< 5.0	Судалгаагаар НЭМХ, НУБХС
2	7-11 насны хүүхдүүдийн шээсэн дэх иодын агууламж 100 мкг/л-ээс бага байх хувь	52.5	< 50.0	Судалгаагаар НЭМХ, НУБХС
3	Нягайн цусан дахь БЭД оун/мл-ээс их байх хувь	7.1	< 4.0	Судалгаагаар НЭМХ, НУБХС
4	Өрхийн түвшин дэх иоджуулсан давсны хэрэглээний хувь	74.4	95.0	Судалгаагаар НЭМХ, НУБХС
5	Иоджуулсан хүнсний давсны хангамж	90.0	100.0	ХХААЯА-ны тайлан мэдээ
6	Иоджуулсан эрдэс, тэжээлийн үйлдвэр	2.0	3.0	ХХААЯА-ны тайлан мэдээ
7	Малын иод дутглын зэмгэгийн тархалт	13.2	10.0	Судалгаагаар ХААИС, МЭХ

23. Зорилтын шалгуур, хүрэх түвшин (аймаг, бүсээр)

№	Аймаг, нийслэлийн нэр	Бахлуурын тархалтын түвшин (2004)	Бахлуурын тархалтын буруулах түвшин (2010)	Өрхийн түвшин дэх иоджуулсан давсны хэрэглээний өнөөгийн байдал (%)	Өрхийн түвшин дэх иоджуулсан давсны хэрэглээний хүрэх түвшин (%)	Малын иод дутглын зэмгэгийн тархалтын өнөөгийн түвшин (2005)	Малын иод дутглын зэмгэгийн тархалтыг буруулах түвшин (2010)
1	Баян-Олгий	14.4	8.3	44.1	80.0<	15.0	12.0
2	Төв-Алтай	10.2	<5.0	54.8	80.0<	10.2	8.0
3	Завхан	21.7	15.0	61.9	80.0<	11.6	7.0
4	Увс	18.4	12.4	25.0	80.0<	14.0	10.0
5	Ховд	11.1	<5.0	29.5	80.0<	13.5	10.0
	Баруун бүс			42.2	80.0<		
6	Дорнод	10.0	<5.0	71.4	95.0<	19.0	10.0
7	Хэнтий	10.0	<5.0	97.5	95.0<	24.0	20.0
8	Сүхбаатар	15.0	9.0	66.7	95.0<	9.0	5.0
	Зүүн бүс			79.6	95.0<		
9	Дорноговь	11.7	<5.0	90.5	95.0<	2.9	1.0
10	Дундговь	10.0	<5.0	90.5	95.0<	-	-
11	Өмнөговь	3.3	<5.0	70.0	95.0<	-	-
	Говийн бүс			85.5	95.0<		
12	Архангай	20.0	14.0	63.5	95.0<	20.0	15.0
13	Баянхонгор	8.3	<5.0	73.8	95.0<	12.8	8.0
14	Булган	13.3	7.3	67.4	95.0<	32.8	20.0
15	Говьсүмбэр	-	-	-	95.0<	8.7	5.0
16	Дархан-Уул	16.7	10.5	69.6	95.0<	30.0	20.0
17	Орхон	11.7	<5.0	80.5	95.0<	35.0	20.0
18	Өвөрхангай	13.3	7.0	66.1	95.0<	16.5	10.0
19	Сэлэнгэ	15.0	8.0	81.4	95.0<	34.0	25.0
20	Төв	13.3	8.0	86.4	95.0<	15.5	10.0
21	Хөвсгөл	25.6	18.0	54.8	95.0<	33.0	20.0
22	Улаанбаатар	12.5	<5.0	95.9	95.0<	0.2	<10.1
	Төвийн бүс			82.3	95.0<		
	Улсын дундаж	13.8	<5.0	=74.4	95.0<	13.2	<10.0

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр
сарын 04-ний одор

Дугаар 86

Улаанбаатар
хот

Ой утсан бүтээлч ажлын тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсад газар тариаланг бие даасан салбар болгон хөгжүүлсний 50 жилийн ойт 2009 оны 11 дүгээр сард тэмдэглэх болсондой холбогдуулан 2 жилийн бүтээлч ажил өрнүүлж, ойт тэмдэглэн өнгөрүүлэх ажлын төлөвлөгөө гарган хөргүүлж зохион байгуулж ажиллахыг Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд Д.Тэрбишдагва, Сангийн сайд Н.Баярттайхан нарт үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр
сарын 04-ний одор

Дугаар 88

Улаанбаатар
хот

2. Ой утсан бүтээлч ажлыг хэрэгжүүлэх болон тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээний зардлыг жил бүрийн төсөвт тусган санхүүжүүлэхийг Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд Д.Тэрбишдагва, Сангийн сайд Н.Баярттайхан нарт үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН

ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ

АХУЙН САЙД

Д.ТЭРБИШДАГВА

Биржийн нэр зарлах тухай

Ашигт малтмалын тухай хуулийн 47.7 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Экспортын бүтээгдэхүүний борлуулалтын үнэлгээний үндэслэл болгох олон улсын жишиг үнэ тогтоодог биржийн нэрийг 1 дүгээр хавсралт ёсоор, зарим экспортын бүтээгдэхүүний борлуулалтын үнэлгээний үндэслэл болгох Монгол банкны болон зах зээлийн үнийн эх сурвалжийн нэрийг 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталж нийтдэд зарласугай.

2. Экспортын бүтээгдэхүүний борлуулалтын үнэлгээг энэхүү тогтоолын 1, 2 дугаар

хавсралтаар баталсан бирж болон зах зээлийн үнэтэй жишиж үнэлэх аргачлал боловсруулж мөрдхийг Сангийн сайд Н.Баярттайханд, тогтоолын билэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Сангийн сайд Н.Баярттайхан, Монгол Улсын сайд У.Хүрэлсүх нарт тус тус үүрэг болгосугай.

3. Энэ тогтоолыг 2007 оны 5 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН

ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

САНГИЙН САЙД

Н.БАЯРТСАЙХАН

Засгийн газрын 2007 оны 88 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

УУЛ УУРХАЙН ЭКСПОРТЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТЫН

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНДЭСЛЭЛ БОЛГОХ ОЛОН УЛСЫН ЖИШИГ ҮНЭ

ТОГТООДОГ БИРЖ

1. Зэс
2. Цайр
3. Цагаан тугалга
4. Хар тугалга

- Лондонгийн металлын бирж
- Лондонгийн металлын бирж
- Лондонгийн металлын бирж
- Лондонгийн металлын бирж

Засгийн газрын 2007 оны 88 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ЗАРИМ ЭКСПОРТЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТЫН

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНДЭСЛЭЛ БОЛГОХ МОНГОЛ БАНКНЫ БОЛОН

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНИЙН ЭХ СУРВАЛЖИЙН НЭР

1. Алт	Тухайн өдрийн Монгол банкнаас зарласан үндэслэлэнэ	3. Темөр	Австралийн темрийн үйлдвэрлэгч, Японы ган үйлдвэрлэгчийн хоорондын худалдааны гэрээнд заасан үнэ
2. Менге	Тухайн өдрийн Монгол банкнаас зарласан үндэслэлэнэ	4. Жонш	Гол экспортлогч Хятад, гол

5. Молибден	импортлогч АНУ-ын худалдааны гарзэнд заагдсан унз Интернэйшнл молибден байгууллагын зарласан унз	6. Нуурс	Хятадын нүүрсний үйлдвэрлэлийн талаархи мэдээлэл сэтгүүл (China Coal weekly www.coalword.net)
-------------	--	----------	---

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр сарын 04-ний өдөр

Дугаар 91

Улаанбаатар хот

Эрүүл мэндийн даатгалын 2007 оны шимтгэлийн хэмжээг тогтоох тухай

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 8.1.1, 8.1.3-т заасны үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. 2007 онд аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилтын сар тутам төлөх эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн хувь хэмжээг 2006 онд тогтоосон түвшинд үргэлжлүүлэн мөрдсүгэй.

2. Төрөөс эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийг хариуцадаа тогтуулагчийн эрүүл мэндийн даатгалын сарын хураамжийг 300 төгрөгөөр, их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн

сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн едрийн ангийн суралцагч, малчин, ял здэлж байгаа хоригдол, Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 6.1.11-д заасан иргэний сарын хураамжийг 500 төгрөгөөр, гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний сарын хураамжийг 2550 төгрөгөөр тус тус тогтоосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД

Д.ТУЯА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр сарын 11-ний өдөр

Дугаар 96

Улаанбаатар хот

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааны тухай

Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа 2015 он хүртэл хөгжүүлэх хетепбер"-ийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Хетепберийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төвлөвлөгөөг батлан, хэрэгжилтэд нь хяналт тавин ажиллахыг Байгаль орчны сайд И.Эрдэнэбаатарт даалгасугай.

3. Олон жил гантай байгаа говь, тал хээрүүн бус нутагт 2007 онд цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд шаардлагах 105.8 (изг зүн таван сая найман зүн мянга) сая төгрөгийг Засгийн газрын неөөц сангаас

таргахыг Сангийн сайд Н.Баяртсайханд зөвшөөрсүгэй.

4. Хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааны аюулгүй байдлыг бүх талаар найдвартай хангуулж, экспедицийн ажиллах хугацаанд ажлын явц, үр дүнг 14 хоног тутамд Засгийн газарт мэдээлж байхыг Байгаль орчны сайд И.Эрдэнэбаатарт үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ САЙД

И.ЭРДЭНЭБААТАР

Засгийн газрын 2007 оны 86 дугаар тогтооолын хавсралт

ЦАГ АГААРТ ЗОРИУДААР НӨЛӨӨЛӨХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ 2015 ОН ХҮРТЭЛ ХӨГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР

Оршил

Ур амьсгалын өөрчлөлтийн серег нөлөөллийг бууруулах, ган, цөлжилтэд нөрвөгдэж байгаа бус нутгийн байгаль орчны төлөв байдлыг дэмжих зорилгоор цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэхэд энэхүү хетепбериин зорилго оршино.

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг 2015 он хүртэл хөгжүүлэх хетепбери (цаашид "хетепбэр" гэх)-ийн зорилт нь:

- хөрсний чийг, таримал болон бэлчээрийн ургамлын ургац, гол мөрөн, нуур, цөөрөм, усан сангийн усны неөцийг нэмэгдүүлэх;

- цэлжилт, элсний нүүдэл, хөрсний эвдрэлийг багасгах;
- хүн, техник хүрх боломжгүй ой хөвчийн түймрийг унтраахад дэмжлэг үзүүлэх;
- таримал ургамлыг мөндрээс хамгаалах;
- шинжлэх ухаан, технологийг дэвшилд тулгуурлан цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх арга технологийг боловсронгуй болгоход оршино.

Энэ хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр улам бүр хувирэн өөрчлөгдөж байгаа байгаль орчны уур амьсгал, усны нееийг нийгмийн хэрэгцээнд зүй зохист ашиглах, байгаль, цаг агаарын гамшигт үзэгдлийн серег нөлөөллийг бууруулах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох нехцелийг бүрдүүлэх болно.

Нэг. Хөтөлбөрийг боловсруулах үндэслэл

Хөтөлбөрийг боловсруулах үндэслэл нь дараахаа нөхцөл, байдлаас урган гарч байна:

1.1. Дэлхийн дулаарлын улмаас манай орны уур амьсгал эрс өөрчлөгдөж, байгаль, цаг агаарын аюултай болон гамшигт үзэгдлийн давтамж нэмэгдэж, улс орны нийгэм, эдийн засагт учрах хохирлын хэмжээ сөхөх хандлагатай байна. Тухайлбал, сүүлийн жар гаруй жилийн дотор намар, евлийн хур тунадасны хэмжээ бага зэрэг сөхөх, хавар, зуны хур тунадасны хэмжээ буурсны дотор ургамал ургалтын хугацаанд хур тунадастай өдрийн тоо бараг нийт нутгаар ессен атлас хур тунадасны хэмжээ 7.2 хувираа буурсан байна. Судалгаанаас үзэхэд зүс хур тунадасны тохиолдлын тоо цөөрч, аадар хур тунадасны давтамж ессен байна.

1.2. Хур тунадасны горимын өөрчлөлттэй уялдан байгалийн төрх байдал, хөрс ургамлын бүтцэл өөрчлөлт гарч говь, хээрин бус хойд зүг рүү түрж, олон тооны нуур, тойром, булаг, шанд, голууд, ширгэж байгаагаас цэлжилт эрчимжих, гангийн давтамж ихэсч хамрах талбай нь нэмэгдэж байна. Энэ нь бэлчээрийн мал аж ахуй, газар тарилан, ард иргэдийн амьдрал, улмаар улс орны тогтвортой хөгжилт сергөөр нөлөөлж байна.

Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох арга хэмжээ авахын зэрэгцээ цаг агаарын тааламжтай нөхцөл, боломжийт ашиглан нөхцөл бүрдсэн уед цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадасны нэмэгдүүлэх нь ган, цэлжилтэд нэрвэгдэж байгаа бус нутгийн уур амьсгалын өөрчлөлтийн серег үр дагаврыг бууруулах боломжийн юм.

Хоёр. Цаг агаарт зориудаар нолоогох талаар баримтлах чиглэл

2.1. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх талаар дараах чиглэлийг баримтлана:

2.1.1. Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх уйл ажиллагаа явуулах, аюулгүй байдлыг хангах зохицуулалтыг боловсронгуй болгох;

2.1.2. цаг уурын суурин болон хеделгэент радар, нисэх онгоц зэрэг цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх орчин үеийн техник, технологийг бүхий сүлжээ байгуулах;

2.1.3. цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх ажлын технологийг боловсронгуй болгох, үр дүнг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн судалгаа, шинжилгээний ажлын хүрээг өргөтгэх;

2.1.4. цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх уйл ажиллагааны мэдээлэл дамжуулах, хулээн авах нэгдсэн тогтолцоог бий болгох;

2.1.5. хур тунадас хэмжих улсын сүлжээг өргөтгэх;

2.1.6. мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэх, давтан сургах, төв, орон нутгийн байгууллага, сүлжээг боловсон хүчинээр хангах асуудлыг дэс дараатай шийдвэрлэх.

Гурав. Хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

Хөтөлбөрийн хүрээнд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

3.1. Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх уйл ажиллагаа явуулах, аюулгүй байдлыг хангах зохицуулалтыг боловсронгуй болгох чиглэлээр дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.1.1. холбогдох эрх зүйн актад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

3.1.2. цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх аюулгүй байдлыг ажиллагааны журам, технологийн зааврыг боловсруулж мөрдүүлэх.

3.2. Цаг уурын суурин болон хеделгэент радар, нисэх онгоц зэрэг цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх орчин үеийн техник, технологийг бүхий сүлжээ байгуулах чиглэлээр дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

3.2.1. цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх нөхцөл бүрдсэн үед тухайн бус нутагт уг ажлыг шуурхай бодсон байгуулах уурэг бүхий бүсийн төв байгуулах;

3.2.2. цаг агаарын урьдчилсан мэдээ гаргах, агаарын хөлгийн нислэгийн аюулгүй байдлыг хангах, цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх орчин үеийн техник, технологийг бүхий сүлжээ байгуулах чиглэлээр дараах арга хэмжээг сүлжээг бүсчлэн байгуулах.

3.2.3. гол мөрөн усансангийн усны нөөцийг нэмэгдүүлэх, зохистой хэмжээнд байглагч зарилгоор зорим гол мөрний ай савын өндөрлөг газруудад хур тунадас нэмэгдүүлэх газрын генератор сууринуулах, шаардлагатай бус нутагт хеделгэент экспедиц ажиллуулах;

3.2.4. хур тунадасын хэмжээ, тархцыг тодорхойлох зарилгоор физик газарзүйн онцлогтой уялдуулан хур тунадас хэмжээг автомат болон энгийн ажиллагаатай цэг байгуулах.

3.3. Цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх ажлын технологийг боловсронгуй болгох, үр дүнг нэмэгдүүлэх чиглэлээр судалгаа, шинжилгээний ажлын хувьгүйг өргөтвх талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.3.1. Монгол орны үүлний нөөц, түүний бүтэц, физик үзүүлэлтүүдийг тогтоох зорилгоор үүлний бичил бүтцийг судлах лаборатори байгуулах;

3.3.2. судалгааны үр дүнг нэгтгэн цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх чиглэлээр мэдээллийн сан байгуулах;

3.3.3. цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх ажлын үр дүнг үнэлэх аргачиллыг боловсруулж мөрдх.

3.4. Цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх үйл ажиллагааны мэдээлэл дамжуулах, хүлээн авах нэгдсэн тогтолцоог бий болгох чиглэлээр дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.4.1. цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа байгууллага болон орон нутаг дахь салбар, хөдөлгөөнт экспедицийн хооронд зураг, мэдээлэл солилцох үйл ажиллагаанд орчин уеийн холбоо, мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэх.

3.5. Хур тунадас хэмжих сүлжээг өргөтгэх чиглэлээр дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.5.1. цаг уурын өртөө, харуул байхгүй газарт хур тунадас хэмжих автомот болон энгийн ажиллагаатай хэмжлийн бараж байрлуулан ашиглах;

3.5.2. цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх үйл ажиллагаа явуулж байгаа бус нутагт гол мөрөн, нууруны усны түвшний хэмжийн цэгүүдийг байгуулах.

3.6. Мэргэжлийн боловсон хүчин болтгох, давтан сургах, төв, орон нутгийн сүлжээг боловсон хүчинээр хангах асуудлыг дээс дараатай шийдвэрлэх талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.6.1. цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх чиглэлээр боловсон хүчинийг мэргэшүүлэх, давтан сургах тусгай сургалтыг зохион байгуулах, гадаад дотоодын сургалтад хамруулж;

3.6.2. боловсон хүчиний тогтворт суурьшил, ниймийн хамгааллын асуудлыг дээс дараатай шийдвэрлэх, салбарын дундаж түвшингээс бууруулахгүй байх зарчим баримтлах.

Дөрөв. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалт

Цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх үйл ажиллагааг хөгжүүлэх үндсэн дээр бэлчээрийн болон таримал ургамлын ургацыг нэмэгдүүлэх, ган, цэлжилтийг бууруулах, гол мөрөн, усан сангийн усны нөөцийг нэмэгдүүлэх, хүн, техник хүрэх боломжгүй ой хөөчийн түмрэйг унтраахад дэмжилгээ үзүүлэх эзрг арга хэмжээг төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн оролцоотойгоор хэрэгжүүлнэ.

4.1. Байгаль орчны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнг жил бүр Засгийн газарт таницуулж байна.

4.2. Хөтөлбөрийг үс, цаг уур, орчны хяналт-шинжилгээний асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх үйл ажиллагаа эрхэлж байгууллага хэрэгжүүлнэ.

4.3. Ур амсгалын өөрчилгэлтийн үндсний хөтөлбөр, үс, цаг уур, орчны хяналт-шинжилгээний салбарыг 2015 он хүртэл хугацаанд хөгжүүлэх хөтөлбөр, Целжилтийн тэмцэх хөтөлбөр эзргэг байгаль орчны салбарт хэрэгжиж байгаа хөтөлбөр, теслүүдийг хэрэгжүүлэхэд хамтран ажиллана.

Тав. Хөтөлбөрийн санхүүжилт

5.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах санхүүжилт дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

5.1.1. улсын төсөв;

5.1.2. орон нутгийн төсөв;

5.1.3. олон улсын байгууллага, гадаад орны Засгийн газар, гадаад, дотоодын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хандив, тусламж, теслийн хөрөнгө;

5.1.4. аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийт байгуулсан гарсны дагуу төлсөн орлого;

5.1.5. улсын захиалгаар гүйцэтгэх цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх шинжлэх ухаан-технологийн теслүүдэд олгох хөрөнгө.

Зургаа. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ёш шат, хүрэх үр дүн

6.1. Хөтөлбөрийг дараах ёш шаттай хэрэгжүүлнэ.

- Нэгдүгээр ёш шат (2007-2008 он)

Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх бүтэц, зохион байгуулалт, эрх зүйн үндсийг бүрдүүлэх, эхний эзжинд хур тунадас нэмэгдүүлэх шаардлагатай байгаа газруудад цаг уурын хөдөлгөөнт радар, газрын генератор ажиллуулах, цэлжилтийг эрчимтэй явагдах байгаа аймгуудад цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх цэг, нэгж байгуулж, техник хэрэгслийн хангах ажлыг хэрэгжүүлнэ.

- Хөбөрдүгээр ёш шат (2009-2012 он)

Цаг уурын суурин радар, газрын генератор, тодорхой бус нутагт цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх сүлжээний нэгжүүдийг нэмж цэлжилтэй явагдах байгаа бус нутгийн 70-аас доошгүй хувьд хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа явуулах чадавхийг бурдуулно.

- Гуравдугаар ёш шат (2013-2015 он)

Цаг агаарт зориудаар нэлөөлөх үйл ажиллагааг газар болон агаараас явуулах чадавхитай болж. Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийг хамруулна.

МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр
сарын 23-ны одор

Дугаар 21

Улаанбаатар
хот

Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр,
тэтгэмжийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн
3 дахь хэсгийг нэг мөр ойлгож, зөв хэрэглэх явдлыг хангах зорилгоор Монгол Улсын Үндсэн хуулийн тавьдугаар зүйлийн 1 дахь хэсгийг тайлбарлах тухай

Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 3-т заасан "Тахир дуттугийн тэтгэвэр авч байгаад өндер настын тэтгэвэр тогтоолгосон дааттуулгачийн тэтгэврийг хөдөлмөрийн чадвараа бүрэн алдсан жил тутамд нь 1 хувиар бодож

нэмэгдүүлнэ" гэдгийг хөдөлмөрийн чадвараа бүрэн алдсаны улмаас тахир дуттугийн тэтгэвэр авч иргэн тэтгэвэр тогтооогоосноос хойш шимтэл телж ажилласан эсэхээс үл хамааран нэмэгдлийг авна гэж ойлгоно.

Харин тэтгэврийн даатгалын шимтгэлийг 20 жилээс илүү телж, мөн зүйлийн 2-т заасан өндер настын тэтгэвэр тогтоолтон, хөдөлмөрийн хөлслийн 1.5 хувиар нэмэгдэл авч буй дааттуулагчид тахир дуттугийн тэтгэврийн нэмэгдлийг давхардуулан олгогхүй.

ЕРӨНХИЙ ШҮҮГЧ	С.БАТДЭЛГЭР
ШҮҮГЧ	Ч.ТУНГАЛАГ

МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

2007 оны 04 дүгээр
сарын 23-ны одор

Дугаар 22

Улаанбаатар
хот

Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн
16 дугаар зүйлийн 1 дахь хэсгийн зарим
заалтыг тайлбарлах тухай

Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 1 дахь хэсгийн зарим заалтыг нэг мөр ойлгож, зөв хэрэглэх явдлыг хангах зорилгоор Монгол Улсын Үндсэн хуулийн тавьдугаар зүйлийн 1 дахь хэсгийн 4 дахь заалт. Шүүхийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.6.5-д заасны удирдлага болгон Улсын Дээд шүүхээс ТОГТООХ нь:

1. Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 1-д заасан "...хөдөлмөрийн хөлс" гэдэг төрийн албан хаагчийн хувьд төрийн албан тушаалыг эрхэлж, бүрэн эрхээ хэрэгжүүлсний төлөө. Төрийн албаны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2-т зааснаар төрөөс олгож буй цалин хөлсийг ойлгоно.

Харин хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллаж байгаа ажилтанд ажил олгогчоос олгож буй "хөдөлмөрийн хөлс" гэдэгт үндсэн цалин, ажлын үр дүнгээр олгосон нэмэгдэл хөлс, ажилтан үндсэн

ажлынхаа зэрэгцээ мэргэжил, ажил, албан тушаалт хавсрал буюу хослон ажилласан, эзгүй байгаа ажилтны үүргийг орлон гүйцэтгэсэн, ажлын байрны тодорхойлолтод заагаагүй ажил үүргийг биелүүлсэн, шинийн болон илүү цагаар ажилласан төхолдолд үндсэн цалингас нь тооцож олгосон нэмэгдэл хөлснөөс гадна мэргэжлийн зэргийн, хөдөлмөрийн нохцелийн болон бусад нэмэгдэл хамаарна.

2. Мөн зүйл, хэсгийн "... хөдөлмөрийн хөлстий адилтгах орлого" гэдэгт цалин хөлснөөс гадна Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 32 дугаар зүйлд тодорхойлсноо ажил олгогчоос олгож байгаа байнгын шинжтэй орлогыг ойлгоно.

ЕРӨНХИЙ ШҮҮГЧ	С.БАТДЭЛГЭР
ШҮҮГЧ	Ч.ТУНГАЛАГ

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргав.
Хисэг: <<Төрийн мэдээлэл>> эзиктэйлийн зөвлөлУлсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэгэх хосгат хувь